

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

03 вересня 2020 року

м. Київ

№ 129

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України” та з метою приведення нормативно-правових актів Національного банку України у відповідність до вимог законодавства України Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 03 грудня 2003 року № 516 “Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами”, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2003 року за № 1256/8577 (зі змінами), такі зміни:

- 1) у заголовку слова “з юридичними і фізичними особами” виключити;
- 2) у пункті 1 слова “з юридичними і фізичними особами” виключити.

2. Затвердити Зміни до:

1) Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків – резидентів і нерезидентів, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за № 1172/8493 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 01 квітня 2019 року № 56) (зі змінами) (далі – Зміни до Інструкції), що додаються;

2) Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03 грудня 2003 року

№ 516, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2003 року за № 1256/8577 (зі змінами), що додаються.

3. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Ольга Василева) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім пункту 6, підпунктів 4, 5 пункту 13 та пункту 14 Змін до Інструкції, які набирають чинності 05 вересня 2020 року.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 57

Аркуші погодження додаються.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
03 вересня 2020 року №129

Зміни до Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків – резидентів і нерезидентів

1. У розділі I:

1) перше речення абзацу чотирнадцятого пункту 3 доповнити словами “, а термін “підзвітний рахунок” у значенні, наведеному в Податковому кодексі України”;

2) пункти 7, 9, 9², 10, 11¹, 12 викласти в такій редакції:

“7. Умови відкриття рахунку та особливості його функціонування передбачаються в договорі, що укладається між банком і його клієнтом, і не повинні суперечити вимогам цієї Інструкції.

Договір банківського рахунку, договір банківського вкладу та договір рахунку умовного зберігання (ескроу) укладаються між банком та клієнтом з урахуванням вимог, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”.

Договір, який укладається банком з клієнтом – фізичною особою може бути підписаний фізичною особою цифровим власноручним підписом.

Текст заяви про відкриття поточного рахунку, рахунку умовного зберігання (ескроу) може бути зазначений у договорі банківського рахунку, договорі рахунку умовного зберігання (ескроу) у довільній формі, але із збереженням реквізитів, передбачених у відповідних додатках до цієї Інструкції.

Письмова форма договору банківського вкладу вважається дотриманою, якщо внесення грошової суми на вкладний (депозитний) рахунок вкладника підтверджено договором банківського вкладу з видачею відповідного документа або ощадного (депозитного) сертифіката.”;

“9. Клієнт (крім фізичної особи, фізичної особи-підприємця та фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність) подає/надсилає до банку під час відкриття поточного рахунку перелік осіб, які мають право розпоряджатися рахунком і підписувати розрахункові документи (далі – перелік).

Перелік складається клієнтом у довільній формі або у формі, визначеній банком, та має містити такі обов’язкові реквізити: прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) розпорядника рахунку та його підпис. Кількість розпорядників рахунку в переліку не обмежується. Перелік, поданий клієнтом-резидентом, засвідчується підписом керівника (уповноваженої особи)/керівника

(уповноваженої особи) організації, якій клієнт адміністративно підпорядкований. Підпис розпорядника рахунку клієнта не зазначається в переліку, якщо розпорядження рахунком здійснюватиметься лише за допомогою систем дистанційного обслуговування.

Вимоги до переліку, який подається/надсилається клієнтом-нерезидентом до банку під час відкриття поточного рахунку, а також форма переліку, порядок подання/надсилання клієнтами переліку, унесення змін до переліку встановлюються банком самостійно у внутрішніх документах.”;

“9². Розпорядження рахунками фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, здійснюється за розпорядженням власника або за його дорученням на підставі довіреності (копії довіреності), засвідченої нотаріально, а у випадках, визначених законодавством України, – іншими уповноваженими на це особами. Довіреність може бути засвідчена уповноваженим працівником банку, якщо вона складається в банку (у присутності власника рахунку та довірених осіб). Така довіреність додаткового засвідчення не потребує.

Довіреність, засвідчена уповноваженим працівником банку, може містити право довірених осіб відкривати/розпоряджатися/закривати рахунки клієнта у цьому банку.

Під час здійснення операцій за рахунками фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, використовується зразок підпису власника рахунку/довіреної особи, зазначений у договорі банківського рахунку/довіреності або в іншому документі, визначеному внутрішніми положеннями банку.”;

“10. Банк формує справу з юридичного оформлення рахунку з документів, що подаються клієнтом під час відкриття рахунку, а також інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел під час виконання вимог Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” та нормативно-правового акта Національного банку з питань фінансового моніторингу (далі – законодавство з питань фінансового моніторингу), та документів, що підтверджують повноваження представника (довіреної особи, розпорядника) клієнта на розпорядження рахунком клієнта. Порядок зберігання документів у справі з юридичного оформлення рахунку банк встановлює самостійно згідно з його внутрішніми документами.

Справа з юридичного оформлення рахунку клієнта банку після його закриття має зберігатися банком протягом строку, встановленого законодавством з питань фінансового моніторингу.”;

“11¹. Банк має право відкрити рахунок клієнту, який не має рахунків у цьому банку, на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) документів під час віддаленого встановлення ділових відносин із дотриманням вимог,

установлених нормативно-правовим актом Національного банку з питань фінансового моніторингу.

12. Вимоги щодо створення, зберігання електронних документів та використання цифрового власноручного підпису фізичною особою, електронних підписів під час відкриття та закриття банками рахунків клієнтів у випадках, передбачених цією Інструкцією, регулюються Законами України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та нормативно-правовими актами Національного банку з питань застосування цифрового власноручного підпису, електронного підпису в банківській системі України.”;

3) в абзаці першому пункту 14 слова “суб’єктам-господарювання” замінити словами “клієнтам-резидентам”;

4) у другому реченні пункту 15 слова “рахунки іноземних інвесторів (фізичних і юридичних осіб, банків), номінальних утримувачів та” виключити;

5) розділ після пункту 15 доповнити новим пунктом 15¹ такого змісту:

“15¹. Банк під час відкриття рахунку фізичній особі, яка провадить незалежну професійну діяльність, або фізичній особі, яка має статус особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, отримує відомості про взяття цієї особи на облік у контролюючому органі з даних про взяття на облік як платників податків юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів, фізичних осіб-підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, що оприлюднені на офіційному вебсайті Державної податкової служби України.”;

6) у пункті 16:

в абзаці п’ятому підпункту 3 слова “в банку” виключити;

підпункт 5 викласти в такій редакції:

“5) подати повідомлення про відкриття/закриття рахунку політичної партії/місцевої організації політичної партії до Національного агентства з питань запобігання корупції за формою, наведеною в додатку 1 до цієї Інструкції, у строк, визначений статтею 14 Закону України “Про політичні партії в Україні”.”.

2. У розділі II:

1) пункт 18 викласти в такій редакції:

“18. Банкам забороняється відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки та встановлювати кореспондентські відносини з банками-оболонками, а також із банками та іншими фінансовими установами-нерезидентами, щодо яких відомо, що вони підтримують кореспондентські відносини з банками-оболонками. Банк відкриває рахунок клієнту лише після здійснення його ідентифікації та верифікації, а також інших заходів, передбачених

законодавством з питань фінансового моніторингу. Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюється в разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.”;

2) у пункті 19 слова “Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” та нормативно-правового акта Національного банку з питань фінансового моніторингу (далі – законодавство з питань фінансового моніторингу)” замінити словами “законодавства з питань фінансового моніторингу”;

3) пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов’язковою під час відкриття рахунку, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами законодавства з питань фінансового моніторингу, за умови відсутності у банку підозр та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.”.

3. У розділі III:

1) друге речення підпункту 1 пункту 41 виключити;

2) абзац п`ятий пункту 42 виключити;

3) підпункт 3 пункту 43 доповнити двома новими реченнями такого змісту: “Відокремлений підрозділ іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації такий документ не подають. Банк отримує відомості про відокремлений підрозділ іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації з Єдиного державного реєстру.”;

4) підпункт 2 пункту 45 виключити.

4. У розділі IV:

1) абзаци четвертий та п`ятий пункту 57 виключити;

2) пункт 58 викласти в такій редакції:

“58. Банк відкриває окремий поточний рахунок приватному нотаріусу в порядку, передбаченому пунктом 57 розділу IV цієї Інструкції, з метою вчинення нотаріальних дій з прийняття в депозит грошової суми.

Зазначений рахунок використовується виключно для здійснення розрахунків, визначених законодавством України, що регулює діяльність нотаріусів.”;

3) у пункті 59:

абзац перший викласти в такій редакції:

“59. Банк відкриває окремі поточні рахунки приватному виконавцю в порядку, передбаченому пунктом 57 розділу IV цієї Інструкції, для здійснення примусового виконання рішень.”;

абзац сьомий виключити.

У зв’язку з цим абзац восьмий уважати абзацом сьомим.

5. У розділі V:

1) у пункті 62:

друге речення підпункту 2 виключити;

підпункт 3 виключити;

2) у пункті 66:

абзац перший доповнити словами “або уповноваженим працівником банку”;

перше речення абзацу другого доповнити словами “(крім довіреності, яка засвідчена уповноваженим працівником банку та зберігається у справі з юридичного оформлення рахунку)”.

6. У розділі VI:

1) назву викласти в такій редакції:

“VI. Порядок відкриття і закриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата в народні депутати України”;

2) пункти 76–81 викласти в такій редакції:

“76. Банки відкривають за відповідним балансовим рахунком поточний рахунок виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі згідно із Законом України “Про вибори народних депутатів України” під час проведення проміжних виборів народних депутатів України.

Цей рахунок відкривається в національній валюті.

77. Банк у разі відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі його представником здійснює ідентифікацію та верифікацію представника відповідно до розділу II цієї Інструкції.

78. Кандидат у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі відкриває один поточний рахунок виборчого фонду в банку України за місцезнаходженням окружної виборчої комісії.

79. Банк відкриває поточний рахунок виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі на підставі таких документів:

- 1) заяви про відкриття рахунку (додаток 5);
- 2) копії рішення Центральної виборчої комісії про реєстрацію кандидата, засвідченої Центральною виборчою комісією;
- 3) паспорта або іншого документа, що посвідчує особу кандидата;
- 4) документа, виданого контролюючим органом, що засвідчує реєстрацію фізичної особи-кандидата в Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків.

80. Банк не пізніше наступного робочого дня після дня відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі повідомляє Центральну виборчу комісію, Національне агентство з питань запобігання корупції та окружну виборчу комісію після її утворення про відкриття рахунку та його реквізити.

81. Банк закриває поточний рахунок виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі на третій календарний день з дня офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів народних депутатів України у відповідному одномандатному виборчому окрузі.”;

3) пункти 82–92 виключити.

7. У розділі VII:

1) назву викласти в такій редакції:

“VII. Порядок відкриття і закриття поточних рахунків інвесторам за угодами про розподіл продукції”;

2) пункти 93–95 замінити п'ятьма новими пунктами 93–95² такого змісту:

“93. Банк відкриває поточний рахунок інвестору (представництву іноземного інвестора на території України) за угодою про розподіл продукції

(далі – інвестор), призначений для обслуговування діяльності за угодою про розподіл продукції, у такому порядку.

Особа, яка відкриває рахунок, має:

1) пред'явити паспорт або інший документ, що посвідчує особу, і документи, що підтверджують її повноваження. Фізичні особи-резиденти додатково пред'являють документ, виданий відповідним контролюючим органом, що засвідчує її реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків;

2) подати документи, визначені в розділі VII цієї Інструкції.

Між банком та інвестором укладається в письмовій формі договір банківського рахунку.

94. Банк відкриває поточний рахунок інвестору – юридичній особі-резиденту на підставі таких документів:

1) заяви про відкриття поточного рахунку (додаток 2). У заяві в рядку “Додаткова інформація” зазначається, що поточний рахунок відкривається для обслуговування діяльності за угодою про розподіл продукції;

2) копії свідоцтва про державну реєстрацію угоди про розподіл продукції, стороною якої є інвестор;

3) копії свідоцтва про реєстрацію інвестора та угоди про розподіл продукції як платника податків у відповідному контролюючому органі (подається в разі призначення інвестора – юридичної особи-резидента оператором за угодою про розподіл продукції).

95. Банк відкриває поточний рахунок інвестору – представництву іноземного інвестора на підставі таких документів:

1) заяви про відкриття поточного рахунку (додаток 2). У заяві в рядку “Додаткова інформація” зазначається, що поточний рахунок відкривається для обслуговування діяльності за угодою про розподіл продукції;

2) копії свідоцтва про реєстрацію представництва іноземного інвестора в уповноваженому органі виконавчої влади України;

3) копії легалізованої або засвідченої шляхом проставлення апостиля довіреності, виданої представникові іноземного інвестора в Україні, яка надає право розпоряджатися рахунком та підписувати розрахункові документи від імені іноземного інвестора;

4) копії свідоцтва про державну реєстрацію угоди про розподіл продукції, стороною якої є юридична особа-нерезидент (іноземний інвестор), інтереси якої представляє на території України таке представництво;

5) копії свідоцтва про реєстрацію інвестора та угоди про розподіл продукції як платника податків у відповідному контролюючому органі (подається в разі призначення інвестора – представництва іноземного інвестора оператором за угодою про розподіл продукції).

95¹. Банк відкриває поточний рахунок інвестору, який вже має в цьому банку рахунок, призначений для обслуговування діяльності, пов'язаної з угодою про розподіл продукції, цей клієнт ідентифікований та верифікований банком і сформована справа з юридичного оформлення рахунку, за умови подання клієнтом заяви про відкриття поточного рахунку та укладення договору банківського рахунку.

95². Поточний рахунок інвестора закривається в порядку, установленому в пунктах 148 і 149 розділу XIV цієї Інструкції.”.

8. У розділі IX:

1) підпункт 3 пункту 103 виключити;

2) у пункті 107:

абзац перший доповнити словами “, або уповноваженим працівником банку”;

перше речення підпункту 2 доповнити словами “(крім довіреності, яка засвідчена уповноваженим працівником банку та зберігається у справі з юридичного оформлення рахунку)”;

3) в абзаці першому пункту 108 слова “установленому цією Інструкцією” замінити словами та цифрами “установленому розділом IX цієї Інструкції”;

4) пункт 109 виключити.

9. У розділі X:

1) назву викласти в такій редакції:

“X. Порядок відкриття вкладних (депозитних) рахунків інвесторам за угодами про розподіл продукції”;

2) пункт 115 викласти в такій редакції:

“115. Банк відкриває вкладний (депозитний) рахунок інвестору, який не має рахунку в цьому банку, у такому порядку.

Особа, яка відкриває рахунок, має:

1) пред'явити паспорт або інший документ, що посвідчує особу, і документи, що підтверджують її повноваження. Фізичні особи-резиденти додатково пред'являють документ, виданий відповідним контролюючим органом, що засвідчує їх реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків;

2) подати документи (копії документів, засвідчені в установленому порядку) за переліком, зазначеним у розділі VII цієї Інструкції, для відкриття інвестору поточного рахунку за угодою про розподіл продукції (крім заяви про відкриття поточного рахунку).

Між банком та інвестором укладається в письмовій формі договір банківського вкладу.”;

3) пункт 116 виключити;

4) пункт 117 викласти в такій редакції:

“117. Відкриття вкладного (депозитного) рахунку інвестору здійснюється на підставі договору банківського вкладу, якщо інвестор уже має в цьому банку рахунок, призначений для обслуговування діяльності, пов'язаної з угодою про розподіл продукції, цей клієнт ідентифікований та верифікований банком і сформована справа з юридичного оформлення рахунку.”.

10. У розділі XI:

1) в абзаці першому пункту 121 цифри “1–3” замінити цифрами “1, 2”;

2) друге речення абзацу першого пункту 124 виключити.

11. Підпункт 4 пункту 135 розділу XIII викласти в такій редакції:

“4) зміни порядку бухгалтерського обліку рахунків клієнтів. Банк у разі отримання інформації від контролюючих органів про припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця та перевірки її в Єдиному державному реєстрі у вигляді безоплатного доступу через портал електронних сервісів або виявлення банком таких відомостей в Єдиному державному реєстрі, закриває поточний рахунок фізичної особи-підприємця, на якому є залишок коштів, та відкриває цій особі поточний рахунок для власних потреб. Залишок коштів з поточного рахунку фізичної особи-підприємця перераховується на відкритий банком або вже діючий у цьому банку поточний рахунок цієї фізичної особи для власних потреб. Видаткові операції за поточним рахунком фізичної особи для власних потреб, відкритим банком у порядку, визначеному підпунктом 4 пункту 135 розділу XIII цієї Інструкції, здійснюються після звернення фізичної особи до банку,

пред'явлення нею документів, що дають змогу банку її ідентифікувати та верифікувати, і укладення договору банківського рахунку.”.

12. У розділі XIV:

1) назву викласти в такій редакції:

“XIV. Закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків”;

2) підпункт 1 пункту 142 доповнити словами та цифрами “, крім випадків, визначених пунктом 143 розділу XIV цієї Інструкції”;

3) пункт 143 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Банк не має права за заявою клієнта закрити поточний рахунок, якщо грошові кошти, що розміщені на відповідному рахунку, заморожені або фінансові операції за відповідним рахунком зупинені відповідно до законодавства з питань фінансового моніторингу.”;

4) пункти 144, 145 викласти в такій редакції:

“144. Банк має право відмовитися від договору банківського рахунку та закрити поточний рахунок клієнта, якщо:

1) немає операцій за рахунком клієнта протягом трьох років підряд та немає залишку грошових коштів на цьому рахунку;

2) є підстави, передбачені законодавством з питань фінансового моніторингу. Залишок коштів з поточного рахунку клієнта повертається клієнту.

145. Банк закриває поточний рахунок юридичної особи-резидента, фізичної особи-підприємця (якщо немає залишку коштів на поточному рахунку фізичної особи-підприємця) на підставі інформації, отриманої від контролюючих органів та перевірки її в Єдиному державному реєстрі у вигляді безоплатного доступу через портал електронних сервісів про державну реєстрацію припинення юридичної особи/підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця або самостійного виявлення таких відомостей в Єдиному державному реєстрі.

Банк перераховує залишок коштів з поточного рахунку юридичної особи, що ліквідувалася, на балансовий рахунок 2903 “Кошти клієнтів банку за недіючими рахунками”.”;

5) в абзаці другому пункту 147:

друге речення доповнити словами “або продовжує функціонувати як поточний рахунок юридичної особи відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства”;

абзац доповнити новим реченням такого змісту: “Банк за наявності коштів на поточному рахунку, який закривається ліквідатором після завершення ліквідаційної процедури, здійснює завершальні операції за рахунком відповідно до цього Кодексу.”;

б) у першому реченні абзацу третього пункту 149 слова “(паперовій копії заяви в електронній формі)” виключити;

7) розділ доповнити новим пунктом такого змісту:

“156. Банк має право закрити підзвітний рахунок клієнта за наявності підстав, передбачених статтею 69 Податкового кодексу України. Залишок коштів із рахунку клієнта повертається цьому клієнту.”.

13. У додатках до Інструкції:

1) у додатку 1 слова “Рахункова палата України” виключити;

2) у додатку 2 слова та цифру “підпункт 1 пункту” замінити словом “пункт”;

3) у додатку 3 слова та цифри “підпункт 1 пункту 60” замінити словами та цифрами “підпункт 2 пункту 62”;

4) додаток 5 викласти в такій редакції:

“Додаток 5
до Інструкції про порядок
відкриття і закриття рахунків
клієнтів банків та
кореспондентських рахунків
банків – резидентів і нерезидентів
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
)
(підпункт 1 пункту 79 розділу VI)

Заява
про відкриття рахунку

1. Найменування банку _____.

2. Особа, яка відкриває рахунок виборчого фонду, _____
[прізвище, ім'я, по батькові

_____.
(за наявності) кандидата/представника кандидата]

3. Реєстраційний номер облікової картки платника податків кандидата/представника кандидата

4. Прошу відкрити поточний рахунок виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № _____ [прізвище, ім'я, _____ по батькові (за наявності) кандидата]

5. Даю дозвіл на надання окружній виборчій комісії та Національному агентству з питань запобігання корупції відомостей про операції за цим рахунком.

6. Додаткова інформація _____

7. Кандидат/представник кандидата

_____ (підпис, ініціали, прізвище)

8. “___” _____ 20__ року

9. Відмітки банку

10. Відкрити рахунок виборчого фонду дозволяю.

14. Документи на оформлення відкриття рахунку перевірів

11. Керівник _____ (підпис)
(уповноважена керівником особа)

_____ (посада і підпис уповноваженої особи, яка відповідно до внутрішніх документів банку має право надавати банківську послугу з відкриття рахунків клієнтам)

12. Дата відкриття рахунку
“___” _____ 20__ року

15. Головний бухгалтер

13. Номер рахунку

_____ (інша відповідальна особа, яка контролює правильність присвоєння номера рахунку)
(підпис)

Пояснення до заповнення заяви про відкриття рахунку (далі – заява)

1. Фізичні особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті/запис в електронному безконтактному носії або в паспорті проставлено слово “відмова”, зазначають серію (за наявності) та номер паспорта в пункті 3 заяви.”;

5) додаток 6 виключити.

У зв'язку з цим додатки 7, 8 уважати відповідно додатками 6, 7.

14. У тексті Інструкції посилання на додатки 7, 8 замінити посиланнями відповідно на додатки 6, 7.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
03 вересня 2020 року №129

Зміни до Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами

1. У заголовку слова “з юридичними і фізичними особами” виключити.

2. У преамбулі:

1) в абзаці першому слова «“Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні”» замінити словами «“Про депозитарну систему України”»;

2) абзац другий викласти в такій редакції:

“Цим Положенням регулюється загальний порядок залучення банками України та філіями іноземних банків в Україні (далі – банк) грошових коштів (як у національній, так і в іноземній валюті) або банківських металів від вкладників на їх поточні, вкладні (депозитні) рахунки та розміщення банками України ощадних (депозитних) сертифікатів.”.

3. У главі 1:

1) у пункті 1.1:

у другому реченні абзацу п'ятого слова “операцій з банківськими металами” замінити словами “операцій з валютними цінностями”;

абзац шостий викласти в такій редакції:

“вкладник – суб’єкт господарювання, юридична особа-нерезидент, представництво юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестор (представництво іноземного інвестора на території України) за угодою про розподіл продукції (далі – інвестор) та фізична особа, які здійснили розміщення готівкових (безготівкових) грошових коштів або банківських металів на рахунок у банку чи придбали ощадний (депозитний) сертифікат банку України на договірних умовах;”;

абзац сьомий після слів “банк”, “банку” доповнити словом “України”;

2) у пункті 1.3 слово “приймання” замінити словом “залучення”;

3) в абзаці першому пункту 1.4 слова “юридичних і фізичних осіб” замінити словами “від вкладників”;

4) у другому реченні пункту 1.9 слова “клієнтів місці” замінити словами “вкладників місці та на офіційному сайті банку в мережі Інтернет”;

5) пункт 1.10 викласти в такій редакції:

“1.10. Вкладники банків здійснюють валютні операції за поточними та вкладними (депозитними) рахунками відповідно до валютного законодавства та нормативно-правових актів Національного банку з питань здійснення операцій з валютними цінностями.”.

4. У главі 2:

1) пункт 2.1 викласти в такій редакції:

“2.1. Відкриття і закриття поточних та вкладних (депозитних) рахунків вкладникам у національній та іноземній валюті або банківських металах здійснюються в порядку, установленому нормативно-правовим актом Національного банку з питань відкриття і закриття рахунків клієнтів банків.”;

2) друге речення пункту 2.2 викласти в такій редакції: “Вимоги щодо створення, зберігання електронних документів та використання цифрового власноручного підпису фізичної особи, електронних підписів під час залучення банками вкладів (депозитів) регулюються Законами України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та нормативно-правовими актами Національного банку з питань застосування цифрового власноручного підпису, електронного підпису в банківській системі України.”;

3) пункт 2.3 викласти в такій редакції:

“2.3. Договори банківського рахунку та банківського вкладу визначають права, зобов’язання суб’єктів вкладних (депозитних) операцій та інші умови, визначені Цивільним кодексом України, і мають бути підписані сторонами договору (уповноваженими ними особами).

Договір банківського рахунку та договір банківського вкладу укладаються між банком та вкладником з урахуванням вимог, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”.

Договір, який укладається банком із вкладником – фізичною особою, може бути підписаний фізичною особою цифровим власноручним підписом.”;

4) у пункті 2.5:

в абзаці першому слова “з юридичною та фізичною особою”, “їй” замінити відповідно словами “із вкладником”, “йому”;

в абзаці другому слово “клієнта” замінити словом “вкладника”;

5) абзац третій пункту 2.6 викласти в такій редакції:

“Банк зобов’язаний укласти договір банківського рахунку з вкладником, який звернувся з пропозицією відкрити рахунок на оголошених банком умовах, що відповідають закону та банківським правилам.”.

5. Пункти 3.1–3.6 глави 3 замінити тринадцятьма новими пунктами 3.1–3.13 такого змісту:

“3.1. Грошові кошти або банківські метали на вкладний (депозитний) рахунок суб’єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора перераховуються з його/її поточного рахунку і після настання обставин їх повернення, визначених договором банківського вкладу, повертаються на поточний рахунок цього вкладника, крім випадків, передбачених законодавством України.

Банки мають право перераховувати грошові кошти на вкладний (депозитний) рахунок суб’єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора з його/її іншого вкладного (депозитного) рахунку, відкритого в цьому банку, лише в разі зміни банком порядку бухгалтерського обліку рахунку цього вкладника, пов’язаної із:

1) запровадженням банком процедури зміни рахунків клієнтів не за їх ініціативою, у випадках та в порядку, визначених нормативно-правовими актами Національного банку;

2) зміною умов договору банківського вкладу.

3.2. За вкладним (депозитним) рахунком суб’єкта господарювання можуть проводитись операції, пов’язані із:

1) відступленням власником такого рахунку на користь іншої(их) особи (осіб)-резидента(ів) права вимоги за договором банківського вкладу щодо виплати грошової суми (вкладу) у національній валюті та процентів на неї. У такому разі кошти з вкладного (депозитного) рахунку перераховуються на поточний рахунок у національній валюті особи (осіб)-резидента(ів), якій(им) були відступлені відповідні права вимоги за договором банківського вкладу;

2) реалізацією майнових прав на суму коштів, що зберігаються на вкладному (депозитному) рахунку, відповідно до договору застави.

3.3. За вкладним (депозитним) рахунком юридичної особи-нерезидента можуть проводитися операції, пов’язані із:

1) відступленням власником такого рахунку на користь іншої(их) особи (осіб)-нерезидента(ів) права вимоги за договором банківського вкладу щодо виплати грошової суми (вкладу) у національній або іноземній валюті та процентів на неї. У такому разі кошти з вкладного (депозитного) рахунку перераховуються на поточний рахунок у національній або іноземній валюті особи (осіб)-нерезидента(ів), якій(им) були відступлені відповідні права вимоги за договором банківського вкладу;

2) реалізацією майнових прав на суму коштів, що зберігаються на вкладному (депозитному) рахунку, відповідно до договору застави.

3.4. За вкладним (депозитним) рахунком представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора можуть проводитися операції, пов'язані з реалізацією майнових прав на суму коштів, що зберігаються на вкладному (депозитному) рахунку, відповідно до договору застави.

3.5. Нараховані проценти (дохід в іншій формі) за вкладом (депозитом) суб'єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора відповідно до умов договору банківського вкладу банки можуть перераховувати на поточний рахунок цього вкладника або зараховувати на поповнення вкладу (депозиту).

3.6. Грошові кошти на вкладний (депозитний) рахунок фізичної особи можуть бути внесені готівкою, перераховані з іншого власного вкладного (депозитного) або поточного рахунку і повертаються банками готівкою або в безготівковій формі на зазначений у договорі рахунок вкладника для повернення коштів чи за заявою вкладника на інший його рахунок після закінчення строку, визначеного в договорі банківського вкладу, або настання інших обставин, визначених законодавством України чи договором банківського вкладу.

На вкладний (депозитний) рахунок фізичної особи можуть зараховуватися кошти, які надійшли на ім'я власника рахунку від іншої особи, якщо договором банківського вкладу не передбачено інше. Надання власником даних про свій вкладний (депозитний) рахунок іншій особі вважається наданням згоди власником рахунку на одержання грошових коштів від іншої особи.

Банківські метали на вкладний (депозитний) рахунок фізичної особи перераховуються з її поточного рахунку і після настання обставин їх повернення, визначених договором банківського вкладу, повертаються на поточний рахунок цього вкладника.

3.7. За вкладним (депозитним) рахунком фізичної особи можуть проводитися операції, пов'язані із:

1) відступленням власником такого рахунку на користь іншої(их) особи (осіб)-резидента(ів) права вимоги за договором банківського вкладу щодо виплати грошової суми (вкладу) у національній валюті та процентів на неї. У такому разі кошти з вкладного (депозитного) рахунку перераховуються на поточний рахунок у національній валюті особи (осіб)-резидента(ів), якій(им) були відступлені відповідні права вимоги за договором банківського вкладу;

2) реалізацією майнових прав на суму коштів, що зберігаються на вкладному (депозитному) рахунку, відповідно до договору застави.

3.8. Нараховані проценти (дохід в іншій формі) за вкладом (депозитом) фізичної особи відповідно до умов договору банківського вкладу банки мають право перераховувати на її поточний рахунок або зараховувати на поповнення вкладу (депозиту), або виплачувати вкладнику готівкою.

3.9. Банк зобов'язаний за договором банківського вкладу на вимогу видати вклад або його частину та нараховані проценти на першу вимогу вкладника.

Банк зобов'язаний за договором банківського строкового вкладу видати вклад та нараховані проценти за цим вкладом зі впливом строку, визначеного в договорі банківського вкладу.

Повернення вкладнику банківського строкового вкладу та нарахованих процентів за цим вкладом на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе виключно у випадках, передбачених умовами договору банківського строкового вкладу.

3.10. Банк зобов'язаний в разі невиконання (неналежного виконання) вимоги вкладника про повернення вкладу (депозиту) або його частини (документ на переказ/заява про повернення коштів тощо) (далі – вимога):

1) прийняти вимогу шляхом проставлення на ній дати отримання, підпису уповноваженої особи та видачі вкладнику письмового повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням причини, дати взяття вимоги на облік, дати видачі повідомлення, прізвища, ім'я та по батькові уповноважених осіб банку;

2) взяти вимогу на облік за відповідним позабалансовим рахунком.

Банк зобов'язаний виконати вимогу відповідно до умов договору банківського вкладу. Після виконання вимоги банк списує вимогу з відповідного позабалансового рахунку.

3.11. Банк виплачує вкладнику проценти на суму вкладу (депозиту) у розмірі, який встановлюється в договорі банківського вкладу. Якщо договором

не встановлений розмір процентів, то банк зобов'язаний їх виплатити в розмірі облікової ставки Національного банку.

Банк має право змінити розмір процентів, які виплачуються на суму вкладу (депозиту) на вимогу, якщо інше не встановлено договором. У разі зменшення банком розміру процентів на суму вкладу (депозиту) на вимогу новий розмір процентів застосовується до вкладу (депозиту), унесеного до повідомлення вкладника про зменшення процентів, через один місяць із дня надсилання відповідного повідомлення, якщо інше не встановлено договором.

3.12. Якщо вкладник не вимагає повернення суми строкового вкладу (депозиту) із закінченням строку, установленого договором банківського вкладу, або повернення суми вкладу (депозиту), унесеного на інших умовах повернення, то після настання визначених договором обставин договір вважається продовженим на умовах вкладу на вимогу, якщо інше не встановлено договором.

3.13. Оподаткування доходів від вкладних (депозитних) операцій вкладників здійснюється відповідно до законодавства України.”.

6. У главі 4:

1) у пункті 4.1:

абзац перший доповнити словом “України”;

абзац шостий доповнити словами “або банківських металах”;

абзац сьомий виключити.

У зв'язку з цим абзаци восьмий, дев'ятий уважати відповідно абзацами сьомим, восьмим;

абзац сьомий після слова “банки” доповнити словом “України”;

абзац восьмий після слів “в іноземній валюті” доповнити словами “або банківських металах”;

2) пункт 4.2 після слів “банки”, “ту валюту” доповнити відповідно словами “України”, “або банківські метали”;

3) перше речення пункту 4.6 після слова “банком” доповнити словом “України”;

4) у пункті 4.7:

перше речення після слів “Сума вкладу (депозиту)” доповнити словами “на ощадному (депозитному) сертифікаті”;

друге речення після слова “валюті” доповнити словами “або банківських металів”;

5) пункти 4.9, 4.11 та 4.12 після слів “банку”, “банк”, “банками” доповнити словом “України”.

7. У главі 5:

1) перше речення пункту 5.1 після слова “банком” доповнити словом “України”;

2) пункт 5.2 викласти в такій редакції:

“5.2 Ощадний (депозитний) сертифікат, виданий на користь суб’єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора, отримує в банку України його/її керівник або уповноважена на це особа. Сертифікат, виданий на користь фізичної особи, отримує ця особа або інша уповноважена на це особа згідно із законодавством України.”;

3) у пункті 5.3:

абзаци перший – третій після слів “банк”, “банками” доповнити словом “України”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Погашення ощадних (депозитних) сертифікатів, які номіновані в банківських металах, та виплата процентів за ними здійснюються банками України в банківських металах, а за письмовою заявою вкладника або особи, уповноваженої на здійснення цієї операції, – у національній валюті за курсом Національного банку на дату закінчення строку, зазначеного в ощадному (депозитному) сертифікаті.”;

4) пункт 5.4 викласти в такій редакції:

“5.4. Банк України перевіряє справжність іменного ощадного (депозитного) сертифіката і його відповідність записам на корінці або в реєстраційному журналі. Якщо дані збігаються, то в реєстраційному журналі власників іменних ощадних (депозитних) сертифікатів робиться позначка про погашення, а на сертифікаті в правому верхньому його куті зазначається слово “Погашено”.

Банк перевіряє справжність ощадного (депозитного) сертифіката на пред’явника відповідно до вимог внутрішніх документів банку.”;

5) у пункті 5.5 слова “юридичних осіб” замінити словами “суб’єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора”;

б) главу після пункту 5.6 доповнити новим пунктом 5.7 такого змісту:

“5.7. Розрахунки за придбані ощадні (депозитні) сертифікати, номіновані в банківських металах, сплата суми та нарахованих процентів за ними здійснюються для:

1) суб'єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора в банківських металах (без фізичної поставки) або в національній валюті за курсом Національного банку за письмовою заявою вкладника або особи, уповноваженої на здійснення цієї операції, лише в безготівковій формі;

2) фізичної особи в банківських металах (без фізичної поставки або з фізичною поставкою) або в національній валюті за курсом Національного банку за письмовою заявою вкладника або особи, уповноваженої на здійснення цієї операції, як у готівковій, так і в безготівковій формі.”.

У зв'язку з цим пункти 5.7, 5.8 уважати відповідно пунктами 5.8, 5.9;

7) пункт 5.8 після слова “банк” доповнити словом “України”.

8. У тексті глави 6 слово “банк” у всіх відмінках замінити словами “банк України” у відповідних відмінках.

9. Додаток до Положення викласти в такій редакції:

“Додаток
до Положення про порядок
здійснення банками України
вкладних (депозитних) операцій
(у редакції постанови Правління
Національного банку України

(пункт 4.10 глави 4)

Корінець сертифіката № _____ на суму _____

(цифрами та словами)

виданий _____ року.

1. Дата повернення вкладу (депозиту) _____ року.

2. Кому (для фізичної особи) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання,

реєстраційний номер облікової картки платника податків, інші реквізити)

3. Кому (для суб'єкта господарювання, юридичної особи-нерезидента, представництва юридичної особи-нерезидента в Україні, інвестора)_____

[найменування, місцезнаходження в Україні (за наявності), код за Єдиним державним

реєстром підприємств та організацій України або реєстраційний (обліковий) номер

платника податків, реквізити банку України, в якому відкритий поточний рахунок

та номер цього рахунку]

4. Сертифікат отримав. З умовами випуску, обігу та погашення ознайомлений_____.

(підпис вкладника або уповноваженої ним особи)".